

Dues bones adaptacions

Fent costat a l'eclosió literària que es produeix habitualment a l'entorn del mes d'abril, el teatre hi aporta el seu granet de sorra. A banda del ja consolidat cicle «A pas de poetes» que programa La Mercè, en destaquem dos espectacles especialment indicats pel fet que es tracta de sengles adaptacions de dues obres literàries prou conegudes: *Pedra de tartera* i *La mort d'Ivan Ílitx*, ambdós representats al TMG.

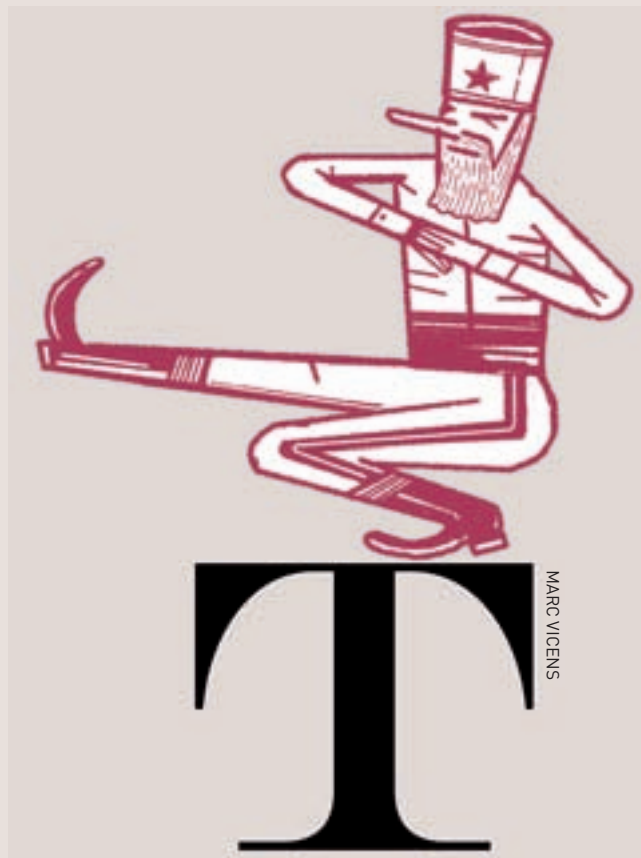
Publicada el 1985, *Pedra de tartera* va significar el debut literari de Maria Barbal (Trempe, 1949) i la irrupció d'una de les primeres novel·les que abordaven una realitat poc explorada a causa del silenci imposat per la dictadura, en mostrar des d'una òptica femenina la vida d'una sèrie de dones que, com la protagonista, van créixer sota la pressió d'un entorn rural i primitiu i d'una postguerra que va estigmatitzar els vençuts.

A l'obra, des de la porteria de Barcelona on acaba els seus dies, Conxa es decideix a contar el que fins ara havia guardat al seu dedins. Veu i ment reculen fins al petit llogarret dels Pirineus on va néixer, recorda la il·lusió de l'enamorament i la maternitat malgrat la misèria, reviu la por de la guerra, la ràbia i el dolor que la succeeixen... per posar fi al silenci submís que ha presidit la seva vida i que finalment s'esquinça.

Àurea Màrquez n'interpreta magistralment el paper protagonista, amb una veu intensa, sentida i sincera que en algunes escenes esdevé realment colpidora. Lurdes Barba signa la direcció d'aquesta reeixida proposta, i Marc Rossich n'ha fet una adaptació

Pilar Pla

No és el primer cop que trobem Pilar Pla sota les ordres d'Oriol Broggi, perquè l'estiu passat la vam poder veure a la divertida comèdia d'Eduardo de Filippo *Questi fantasmi*, i fa uns anys a *El cercle de guix caucasià*, de Bertold Brecht. El sòlid currículum d'aquesta actriu, nascuda a la Bisbal d'Empordà i formada a l'Institut del Teatre, es completa amb la seva tasca com a docent a l'Aula de Teatre de Mataró, on imparteix classes d'interpretació i direcció de tallers, i com a directora dels tres darrers muntatges de la companyia Acte Quatre, de Granollers.

fluïda i interessant, en què retorna a la peça la parla que li és pròpia, i a través de la qual desfà el monòleg original i dona visibilitat als altres personatges: els oncles que acullen Conxa des de petita, el marit, la filla i el capellà. D'altra banda, el muntatge, que inclou com a teló de fons les que ara semblen obligades projeccions, es constitueix com un tot continu en què els diferents salts temporals se succeeixen sense trencaments, i es juxtaposen de manera que la vida de Conxa, sencera, avança sense que la marca del temps li rebregui el físic, però sí l'ànima.

El mes de maig s'encetà amb un altre clàssic de la literatura russa: *La mort d'Ivan Ílitx*, un dens i curt relat de Tolstoi –que Oriol Broggi va estrenar amb èxit el 2005 i al qual ara retorna amb els mateixos intèrprets: Òscar Muñoz, Jacob Torres i Pilar Pladelimitat en el curt espai de temps que va des del moment en què el jutge Ílitx té un petit accident domèstic fins a la seva mort. L'ambient mesquí i deshumanitzat que l'envolta fa de marc a la descripció minuciosa del progrés de la malaltia i el deteriorament físic del personatge –que, com en l'obra anterior, no atén a cap caracterització física realista–, i de la lluita que manté amb si mateix en interrogar-se sobre la veritat última de la seva –i de retruc, nostra– existència, fins que arriba a la reconciliació que li permet morir en pau. L'adaptació, en aquest cas, consisteix a repartir alternativament les diferents veus –bàsicament, les del mateix Tolstoi com a narrador i la del jutge– entre els tres bons actors, que es van cedint el text. Austera, acurada, ben interpretada i il·lustrada amb projeccions videogràfiques i la música en directe d'una cantant i pianista, *La mort d'Ivan Ílitx* és una altra petita joia que convé no deixar escapar.